

Laget som vägrar välja

Bollsport är kul, tycker tjejerna i IK Sättra. De har inte valt att spela fotboll, handboll, volleyboll, basket eller innebandy. De gör allt. På samma gång. I samma lag.

TEXT Johan Pihlblad

”Åååååååååå vi ska vinna, vi ska ta dom. Vi ska dribbla bollen av dom. IK Sättra – äger!” Mitt i en svart cirkel kringgärdad av vajande hästsvansar dundrar klubborna taktfast i golvet på varannan vokal. Det är dags för match med IK Sättra bollsport flickor 04.

Sättra har varit som vilket lag som helst den senaste veckan. Först innebandycup med övernattningar i Falun och i dag seriematch i samma sport mot Strömsbro IF i Testebo arena strax utanför centrala Gävle.

Klara Schelin, 10 år, demonstrerar identitet och distans genom att sätta på sig ett av sina volleybollknäskydd på höger smalben.

– Jag får alltid en spark där, säger hon allvarligt och markerar med klubban. Vi har bara fem sporter, varför har vi inte fler?

Det är tidig lördag morgon och nyvaken men glad stämning i omklädningsrummet. Skor knyts och skyddsglasögon sätts på plats. Ledarna Sofi Jonevall, Niclas Spjut och Jenny Larsson ser till att allt är i ord-

Åååååååååååå vi ska vinna, vi ska ta dom. Vi ska dribbla bollen av dom. IK Sätra – äger!

ning. Hallen är nedsläckt men väcks till liv av svag lättsmält popmusik ur högtalarna.

– Vem ska börja i mål? frågar Niclas Spjut.

Matilda Eklöf och Juvah Tankred delar på uppgiften. De blir den nionde och tionde målvakten på de senaste fem matcherna. Ledarna – och spelarna – betonar att det viktigaste är att testa, lära sig nya saker och att ha roligt, inte att vinna matcher.

TJEJER NÖTER INTE

Sofi Jonsevall sitter på bänken med benen i kors och fyller i matchprotokollet.

– Det började med att min dotter ville börja spela innebandy 2009 när hon var bara fyra år. Det är alldeles för tidigt att

specialisera sig och dessutom är inte innebandy heller min sport, säger hon med ett skratt. Men jag tänkte så här: att kasta, studsa och fånga har man nytta av i alla bollsporter, med koordination och så vidare.

Sofi Jonsevall, som tidigare var aktiv volleybollspelare i IK Sätra, tog initiativ till en mindre träningsgrupp som snart växte till ett helt lag.

– Det handlade om att prova många olika bollsporter under leksamma former. En tanke var också att tjejerna skulle våga mer på idrotten i skolan och spela på rasterna med killarna. Killar har en tendens att träna mer själva, att stå och nöta på gatan och på alla raster. Egentligen tycker inte jag att det ska vara någon skillnad när de är så små, men tjejerna blir efter eftersom de inte tränar på samma sätt.

VIKTIGT ATT TACKA

Intill sargen på ena kortsidan av planen samlas hela laget i sina sobra svarta dräkter med röda revär. Var och en har sitt förnamn kaxigt tryckt på ryggen ovanför tröjnumret.

FOTO Jörgen Svernsen, Arbetarbladet

Klara Schelin tycker om alla sporter, men basket är roligast. "Då behöver man inte ha jobbiga skydd", säger hon.

Just den personliga utvecklingen är något som vi jobbar med. Att de till exempel får vara med och leda övningar.

Nummer 3 Lina (Larsson) får uppdraget att bära lagkaptensbindeln och gör, lite omtumlad, high five med kompisen bredvid.

– Det är roligt att vara kapten för man får hälsa och tacka efteråt, säger hon.

Tillsammans går laget igenom vad de ska tänka på under matchen och vad de lärt sig på den senaste cupen när de bara fick möta äldre tjejer och mest träna försvarsspel. De kommer överens om att det viktigaste är att ha kul.

– Hur har man kul? frågar Sofi Jonsevall och får snabbt några förslag från

gruppen: ”Man springer”, ”Kämpar”, ”Man spelar innebandy”.

– Just den personliga utvecklingen är något som vi jobbar med. Att de till exempel får vara med och leda övningar. Att de får säga högt och tydligt vad de heter och att man hejar på varandra, säger Sofi Jonsevall.

– Till exempel när man är lagkapten och ska tacka efter matchen. Du ska våga kliva fram och prata inför ett helt lag, det är det som är det viktiga, fortsätter Niclas Spjut.

TVINGAD TILL SERIESPEL

Domaren blåser till spel. Matchklockan hinner knappt starta innan nummer 10 Tove Mörck plötsligt kommer helt fri med målvakten och behärskat föser in 1–0 till Sättra. Stolt anför hon hela laget som på ett led gör high five med alla kompisar och ledare på bänken. Sättra dominerar spelet och jubelscenen upprepar sig flera gånger.

Att vara med i en serie skapar dubbla känslor hos lagets ledare. Seriespel gör

FOTO Johan Pihlblad

Emilia Spjuth, ledaren Sofi Jonsevall, Tove Mörck och Stella Jonsevall laddar inför matchen mot Strömsbro IF i Gävle.

det enkelt att ordna regelbunden matchträning men riskerar samtidigt att slå undan fötterna på själva idén med IK Sätra bollsport.

– Vi höll oss undan seriespel så länge det gick och var bara med i sammandrag istället. Fotbollen har haft serie i en säsong och det är andra säsongen som vi är med i innebandyn. Då finns det ju inga sammandrag att spela med längre och man blir tvungen att anmäla sig till serier, konstaterar Niclas Spjut.

– Det har varit bra också. De har lärt sig jättemycket de här tjejerna när det blir mer matcher, tillägger Jenny Larsson.

De andra håller med.

– Men man blir bunden till en sport när det är 14 matcher på fem månader. Då behöver man träna den sporten mer också känns det som, säger Sofi Jonsevall.

– Ja, det var det som gjorde att vi började träna två gånger i veckan, påpekar Niclas Spjut.

– Precis, vi ville se till att det inte bara skulle bli en sport och specialisering. Utan att vi skulle fortsätta träna flera sporter hela tiden, säger Jenny Larsson.

STOR KLUBB OCH MÅNGA LEDARE

”Ingenting att bry sig om, bara kämpa, börja om. Sätra, Sätra, Sätra!” Ramsan kommer från avbytarbänken och indikerar att Strömsbro börjar arbeta sig in i matchen. Sätra går ändå till pausvila i ledning 6–3.

På läktaren, som är placerad högt, nästan ovanför planen, sitter mammorna Annika Mörck och Kristina Backlund och blickar ner på sina döttrar. Båda två gillar verkligen vad de ser.

– Min dotter var 4–5 år när det började och hon vill vara med på allt, säger Annika Mörck.

Vissa i laget väljer bort någon idrott, men de allra flesta av de 26 spelarna är med i alla idrotter om än i lite olika grad.

De många sporterna till trots tycker inte mammorna att det är dyrt eller arbetsamt att ha sitt barn med i laget.

Deltagaravgiften på 300 kronor per termin är låg i jämförelse med andra föreningar som mammorna känner till. Spelarnas utrustning är i stora delar densamma i alla idrotterna, och inte alls lika dyr som i till exempel ishockey.

IK Sätra är dessutom en stor flersektionsförening med en infrastruktur som är till stor hjälp för laget.

– Vi är IK Sättras volleybollavdelning. Men det är helt okej att vi rör oss fritt i fotbolls- och innebandysektionen. Det är ingen som ställer så stora krav på oss om att det ska skötas kiosker och annat som det ofta är, för då hade det inte fungerat. Däremot tar vi ansvar i volleybollsektionen och anordnar våra volleybolldagar och så. Men skulle vi stå i kiosken i alla idrotter, det hinner man liksom inte, säger Niclas Spjut.

FOTO Johan Pihlbjeld

Alla mål firas lika. Ella Tankred leder segrertåget. Ledaren Jenny Larsson och Meja Strand står på tur.

Andra lag som vi möter tycker att det är superroligt med det vi håller på med. Gör det själv, säger vi. Kör bara!

Många ledare är också en förutsättning för att få allt att fungera kring laget. Totalt sju ledare med bakgrund inom olika idrotter är med och tränar i alla sporter. Varje idrott har en person med huvudansvar för träningar och administration. Men frågan är om det är ledarbrist som får andra lag att inte följa Sättras exempel.

– Andra lag som vi möter tycker att det är superroligt med det vi håller på med. Gör det själv, säger vi. Kör bara! Men ingen har hakat på, säger Niclas Spjut.

– Det är väl också så här att om du kommit in i en struktur från början, då krävs det nog ganska mycket för att gå utanför den, säger Jenny Larsson.

– Ska jag vara riktigt krass så tror jag att det har väldigt mycket med ledares inställning att göra. Vissa är så inne på sin

sport och det ska kommas framåt så hiskeligt fort, säger Niclas Spjut.

LÄR AV ANDRA SPORTER

De återkommer ständigt till betydelsen av att ha roligt tillsammans. Men lagets ledare vill också betona vikten av spelarnas idrottsliga utveckling. Blir tjejerna bättre idrottare än andra just därför att de sysslar med, och lär sig, många sporter? Idrottsforskningen pekar åt det hållet. Och gör variationen och den speciella identitet som skapas kring laget att tjejerna håller på med föreningsidrott längre i livet än vad de annars skulle göra? Lagets ledare är spända på vilka svaren kommer att bli.

– Vi har inställningen ibland på våra ledarmöten att det kommer att bli svårt och tufft. Vi har varit lite oroliga, men nu börjar vi få bevis för att de inte blir sämre än andra, säger Sofi Jonsevall.

– När vi började innebandyn i höstas efter fotbollssäsongen gjorde tjejerna saker som de inte kunde när vi slutade på våren. De hade lärt sig positioner, passningar och försvarsspel trots att vi spelat en helt annan sport. Vi spelade en internmatch och vi undrade: vad är det som händer? Det här kan de ju inte, utbrister Niclas Spjut engagerat. Men det hade de lärt sig via fotbollen, säger han.

– Det är väldigt tydligt att de har nytta av olika sporter. Det är mycket som är lika. Målet är inte att vinna, men det är ett mål att de ska utvecklas hela tiden. Barn triggas av utveckling, att de själva märker att de lär sig saker och blir bättre, säger Jenny Larsson.

– Det här ska inte bli en lekskola. Här

FOTO Johan Pihlblad

ska vi lära dem fem sporter och man ska kämpa och göra sitt bästa, säger Niclas Spjut bestämt.

BEHÖVER INTE SLUTA

Matchen är över och ett gäng glada tjejer är tillbaka i omklädningsrummet. På slutet blev det dramatiskt, men Sättra var det bättre laget och vann till sist med 10–9.

Vilken sport som är roligast är inte en helt lätt fråga att svara på. Klara Schelin väljer basket.

– I basket behöver man inte ha jobbiga skydd.

Lagkaptenen Lina Larsson klarade sin ansvarsfulla uppgift galant och gjorde dessutom sitt allra första innebandymål. I innebandy spelar hon helst center men i fotboll vill hon vara back.

Suget efter flera idrotter och det roliga med att testa nytt tycks hålla i sig, konstaterar Sofi Jonsevall.

– Några spelare har fastnat för en idrott och slutat, men de är få, säger hon.

Hur länge kommer ni att fortsätta så här?

– Det är ju en jättespännande fråga. Jag

Om IK Sättra

Föreningen bildades 1957 i Gävle.

IK Sättra bollsport 04 spelar fotboll, innebandy, handboll, basket och volleyboll.

Laget har 26 spelare och 7 ledare.

IK Sättra bollsport har även ett nystartat lag för tjejer födda 07 och 08.

tror att seriesystemet kommer att ställa till det. Om vi ska fortsätta kommer vi inte att kunna ha både basket, innebandy och volleyboll för då kommer matcherna att krocka. Jag tror inte att det kommer att fastna på att vi kommer att bli sämre än något annat lag och inte på att tjejerna tröttnar. Vi har under många år tänkt att nu kommer vi att behöva smalna av, men det är ingen som egentligen vill sluta och vi behöver ju faktiskt inte det som det ser ut nu.

Nästa helg är det volleybollmatch på hemmaplan mot Valbo IBF. Så till dess:

”Sättras brudar tackar och bugar – oh, ah, cha-cha-cha!” (höftörelser)

FOTO Johan Pihlblad